

ZSRR
Propozycje
uregulowania
konfliktu
bliskowschodniego

MOSKWA (PAP) — Związek Radziecki zaproponował w niedzielę zwołanie międzynarodowej konferencji na temat Bliskiego Wschodu, która miałaby doprowadzić do wycofania wojsk izraelskich z wszystkich terytoriów arabskich okupowanych od 1967 r. i do powstania na zachodnim brzegu Jordanu niepodległego państwa palestyńskiego, obejmującego także wschodnią Jerozolimę i strefę Gazy.

W myśl propozycji radzieckiej, ogłoszonej przez agencję TASS, państwo palestyńskie samo określiłoby charakter swych stosunków z sąsiadami — gdyby uznało to za wskazane — mogłoby utworzyć konfederację. Wszystkie strony konfliktu, w tym Izrael i państwo palestyńskie, zobowiązałyby się szanować wzajemnie swą suwerenność, niepodległość i integralność terytorialną. Gwarantami prawa wszystkich państw regionu do bezpiecznego i niezawisłego istnienia i rozwoju mogłyby być stali członkowie Rady Bezpieczeństwa, lub Rada Bezpieczeństwa jako całość.

Francja
L. Fabius
za zwrotem
W. Brytanii
wkładu
do budżetu EWG

PARYŻ (PAP) — Premier Francji Laurent Fabius wyraził opinię, że Wielka Brytania musi otrzymać zwrot części swych wkładów finansowych do budżetu EWG. Premier skomentował piątkową decyzję parlamentu zachodnioeuropejskiego, który zamroził wypłatę kwoty 630 mln dolarów z tytułu nadwyżek wpłaconych przez Londyn do budżetu EWG za rok 1983.

Szef rządu francuskiego zaznaczył, że należy przeprowadzić to, co zdecydowano podczas ostatniego spotkania na szczycie, przywódców państw i rządów państw wspólnoty w Fontainebleau w ubiegłym miesiącu. Zebrał tam przywódcy państw „dziesiątki” uzgodnili, że Wielka Brytania uzyska zwrot wspomnianej kwoty. Parlament w Strasburgu przegłosował natomiast wstrzymanie tej wypłaty, przynajmniej do czasu, zanim dodatkowy budżet pozwoli pokryć braki we wspólnej kasie wspólnoty na rok 1984.

Honakona
Rozmowy
Howe'a w Pekinie

PEKIN (PAP) — Przybywający do Pekinu od soboty brytyjski minister spraw zagranicznych Geoffrey Howe przeprowadził w niedzielę trzecią rundę rozmów ze swoim chińskim odpowiednikiem, Wu Xueqianem. Żadne informacje na temat treści i przebiegu rozmów do kół dyplomatycznych nie dotarły. Źródła brytyjskie ograniczyły się jedynie do stwierdzenia, że toczyły się one w „przejrzystej atmosferze i w dobrej wierze”.

Nie ulega wątpliwości, że zasadniczym przedmiotem rozmów jest kwestia warunków na jakich Chiny przejmą Hongkong od Wielkiej Brytanii, co ma nastąpić w 1997 roku. Dobył Howe'a w Pekinie rozumie się jako próbę przełamania impasu w jakiej zarwały rokowania prowadzone na ten temat od prawie dwóch lat na niższym szczeblu.

Polska-Czechosłowacja

Nowe zasady
wymiany turystycznej

PRAGA (PAP) — W Czechosłowacji opublikowano nowe zasady wymiany ruchu osobowego między CSRS i Polską, które opracowane zostały przez wspólną komisję polsko-czechosłowacką powołaną w wyniku ubiegłorocznej wizyty w PRL delegacji partyjno-państwowej CSRS z Gustavem Husakiem na czele. Jak poinformowała agencja

pogoda

DZIS — zachmurzenie umiarkowane, okresami duże z przelotnymi opadami deszczu. Temp. maks. od 18 do 20 stop. C, min. od 11 do 13 stop. C.

Wiatr: stały i umiarkowany z kier. zach i pół-zach.

JUTRO — bez opadów, nieco cieplej.

DZIS imieniny — Justyja i Ludmiła. (ms)

Założenia przyszłorocznego planu

WARSZAWA (PAP) — 28 bm. odbyła się narada sekretarzy ekonomicznych KW PZPR poświęcona konsultacji założenia CPR na 1985 r. w Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Naradę prowadził członek Biura Politycznego, sekretarz KC Kazimierz Barcikowski. Założenia CPR oraz zasady społecznej konsultacji przedstawił przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, wicepremier Manfred Gorywoda. W dyskusji zwrócono uwagę na następujące problemy:

Realizacja planu w 1985 r. będzie kolejnym krokiem realizacji zadań IX Zjazdu PZPR, określonych w NPSG na lata 1983—1985. Szczególną uwagę poświęca się w założeniach CPR kwestii osiągnięcia równowagi gospodarczej. Na tej drodze poszukuje się głównych możliwości poprawy warunków życia społeczeństwa oraz lepszego funkcjonowania mechanizmów ekonomicznych. Założenia CPR na 1985 r. przewidują wykonanie w 1985 r. trzech przedsięwzięć prowadzących do umocnienia równowagi gospodarczej.

Po pierwsze — proponuje się zredukowanie popytu na inwestycyjne roboty budowlano-montażowe o blisko 100 mld zł. Dzięki temu zmniejszy się wpływ na rynek pieniędzy nie znajdujących pokrycia w przyszłości dostaw towarów i usług, a także będzie możliwe zwiększenie rynkowej podaży materiałów budowlanych i inwestycyjnych.

Po wtóre — proponuje się przeznaczenie całości 4-procentowego wzrostu dostaw towarów i usług na rynek, jak przewiduje się osiągnąć w 1985 r. na poprawę równowagi rynkowej, tj. na zamknięcie luki inflacyjnej. Tym samym poprawiłyby się warunki dokonywania zakupów.

Powstałyby też przesłanki do ograniczenia spekulacji oraz zjawiska oszczędności pieniężnych wymuszonych brakiem towarów. W tych warunkach zwiększy się siła motywacyjna dochodów.

Po trzecie — zmierza się do znacznego zmniejszenia inflacyjnego ruchu cen i ograniczenia podwyżek cen w roku przyszłym do wielkości ok. 9 proc.

Realizacja tych zadań będzie wymagać podniesienia wydajności pracy w tempie odpowiadającym założeniom

Proletariusze
wszystkich krajów.
Łączcie się!

Gazeta Współczesna

DZIENNIK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 180 (10 260) Białystok — Łomża — Suwałki, poniedziałek, 30. VII. 1984 r. Cena 5 zł

Także w miejscu zamieszkania

Wakacje na piątkę

● Harcerskie „Nieobozowe lato” ● TPD-owskie „pogotowie wakacyjne” ● Wycieczki i biwaki

INFORMACJA WŁASNA

HARCERSKIE „LATO Z PIĄTKĄ”

Sztab Nieobozowej Akcji Letniej Głównej Kwatery ZHP zaproponował tegorocznym wakacyjnym zastępom „Lato z piątką”, czyli sposób na atrakcyjne i pożyteczne spędzenie wolnego czasu. Znajduje się tam pięć zestawów po pięć zadań, do wyboru. I jeszcze jeden zestaw, specjalny. Wydrukowano je wszystkie w „Świecie Młodych”.

Zadania realizują grupy NAL w całym naszym regionie, walcząc o tytuł „Zastępu na piątkę”. Jak to są zadania? Na każdą pogodę, za interesowania, możliwości. Pierwszy nosi tytuł „Pod dachem bazy”. A więc trzeba postarać się o własną siedzibę (namiot, szałas, iakąś szopa), a tam już można rozgrywać turnieje, czytać książki, spotkać się na podwieczorku, urządzić rewie mody. Zestaw „Na podwórku i boisku” zawiera zadania sportowo-rekreacyjne. „Słoneczna we-

Zakończenie obrad rady gospodarczej ONZ

Wystąpienie delegata polski

GENEWA (PAP) — W Genuwie zakończyła się sesja Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ. Przedmiotem obrad była sytuacja w zakresie handlu światowego i międzynarodowych stosunków gospodarczych. Na sesji stwierdzono m.in., że kraje kapitalistyczne są nadal dalekie od wyjścia z kryzysu gospodarczego, co odbija się również na krajach rozwijających się, których sytuacja finansowa jest w wielu wypadkach katastrofalna. Jedną z głównych przyczyn obecnych trudności w gospodarce światowej — stwierdzono na sesji — są deficyty w budżetach państw zachodnich, wywołane wysiłkiem zbrojeń, utrzymywane nadal przez USA wysokie oprocentowanie kapitału. Odbicie zadłużenia krajów rozwijających się oraz nasilenie się protekcjonalizmu w gospodarce światowej.

Agresywnemu i obstrukcyjnemu kursowi USA i ich sojuszników na sesji Związek Radziecki i inne kraje socjalistyczne przeciwstawiły kurs

na ograniczenie wyścigu zbrojeń, zapobieżenie katastrofie nuklearnej i rozwijanie współpracy międzynarodowej.

Na ostatnim posiedzeniu rady zabrał głos przewodniczący.

Ciąg dalszy na str. 2

Na budowie Pomnika-Szpitala — Centrum Zdrowia Matki-Polki

ŁÓDŹ (PAP) — 28 bm. na budowie Pomnika — Szpitala Centrum Zdrowia Matki — Polki zakończył pracę pierwszy etap budowy. Pracowało przez miesiąc 60 pracowników z Łodzi, 26 z Węgrów i 8 z NRD oraz ponad 200 dźwigów i ciężarówek z 10 województw z całego kraju.

Zastępca dyrektora budowy Ludwik Rozengart i zastępca komendanta międzynarodowego hufca Marek Kleszkowski w rozmowie z dziennikarzem PAP powiedzieli: Był to pierwszy międzynarodowy hufiec. Trzeba podkreślić orawość młodych ludzi. Po wzięliśmy im różne prace o gołobudowlane. Wszędzie pracowali ofiarne i wykonywali niejednokrotnie przed czasem przykazy zadania. Wp. junacy z NRD w sobotę 28 bm. dodatkowo przepracowali jeszcze społecznie z naszymi brigadami ledna zmiana.

ciąg dalszy na str. 3

Spółeczny ruch kulturalny Z pasją w metryce

INFORMACJA WŁASNA

Trudno sobie wyobrazić sprawne funkcjonowanie szeregu instytucji kulturalnych, integrujących rolę w poszczególnych środowiskach bez wsparcia społecznego ruchu kulturalnego, skupiającego setki, często bezimiennych pasjonatów — potrzebni nam jak powietrze — dzielny życia. Obecnie na terenie województwa białostockiego w 16 towarzystwach regionalnych działa 1692 członków, w 5 towarzystwach specjalistycznych — ponad 1280 oraz w 4 oddziałach stowarzyszeń zarejestrowanych centralnie.

(m.in. oddział Polskiego Związku Filalistycznego i oddział Towarzystwa Kultury Teatralnej) — ponad 6860 członków.

Interesująca działalność mimo często niedogodnych warunków prowadzi towarzystwa regionalne, m.in. w Hajnowce, Tykocinie, Dąbrowie Białostockiej, Brańsku, Knyśynie. Towarzystwa te, sferderowane w Białostockim Towarzystwie Kultury zajmują się upowszechnianiem wiedzy o własnym regionie.

ciąg dalszy na str. 2

Biuro Prasowe Rządu podaje do ogólnej wiadomości teksty dokumentów: „Kodeks powinności urzędników państwowych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” oraz „Prawa obywatela i obowiązki urzędnika w urzędach państwowych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”. Wydanie tych dokumentów jest kolejnym przedsięwzięciem zmierzającym do poprawy funkcjonowania administracji państwowej, podnoszenia jej rangi i umacniania służebnej roli wobec społeczeństwa.

PREZES
RADY MINISTRÓW
gen. armii
Wojciech Jaruzelski

Zatwierdzam

Warszawa,
dnia 22 lipca 1984 r.

KODEKS POWINNOŚCI URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

- Urzędnik państwowy składa ślubowanie:
- „W pełni świadom swoich obowiązków służbowych, uroczystie, że na powierzonym mi stanowisku przyczyniać się będę ze wszystkich sił do socjalistycznego rozwoju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, dochowam jej zawsze wierności, będę służył państwu i obywatelom, powierzone mi zadania wykonywać będę sumiennie i starannie, a przy ich wykonywaniu przestrzegając prawo i zasad sprawiedliwości społecznej, będę wykazywał życzliwość dla obywateli i zrozumienie dla ich interesów oraz przestrzegając tajemnicy państwowej i służbowej”.
- Jego powinnością jest:
- ★ Stanie na straży konstytucyjnych zasad Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
 - ★ Poczucie współodpowiedzialności za umacnianie siły i autorytetu socjalistycznego państwa, jego bezpieczeństwa i obronności.
 - ★ Kierowanie się socjalistycznymi zasadami sprawiedliwości społecznej oraz czuwanie nad ich konsekwentnym stosowaniem.
 - ★ Kojarzenie spraw i rozwiązań lokalnych oraz środowiskowych z interesem ogólnospołecznym państwowym.
 - ★ Działanie na rzecz pełnej realizacji zadań rozwoju społecznego i gospodarczego.
 - ★ Dbałość o spokój wewnętrzny — ład, porządek publiczny i dyscyplinę, zwalczanie wynaturzeń społecznych, a zwłaszcza alkoholizmu, pasyżystnictwa, spekulacji.
 - ★ Pieczołowity stosunek do mienia społecznego, przeciwdziałanie marnotrawstwu, rozrzutności i niegospodarności.
 - ★ Sumienne i terminowe wykonywanie obowiązków służbowych; egzekwowanie ich od podwładnych.
- ★ Ustanowienie i ścisłe przestrzeganie porządku pracy w urzędzie, punktualność, staranność i dyscyplinę.
 - ★ Przejawianie inicjatywy i operatywności; eliminowanie skostnienia i biurokratyzmu.
 - ★ Praworadne postępowanie; zwalczanie prywaty, klikowości i arogancji, nadużywania stanowiska i uprawnień.
 - ★ Poszanowanie obywateli, ich uprawnień i równości wobec prawa; taktowne i życzliwe traktowanie; obiektywne, sprawne rozpatrywanie i rozstrzyganie wniesionych przez nich spraw, wniosków i skarg.
 - ★ Wymaganie przestrzegania i egzekwowania od obywateli obowiązujących w państwie zasad, norm i przepisów.
 - ★ Wspieranie twórczej aktywności obywateli w organizacjach i stowarzyszeniach, w pracach i czynach społecznych.
 - ★ Posiadanie wiedzy specjalistycznej i ogólnospołecznej w zakresie niezbędnym dla wykonywanych obowiązków oraz jej systematyczne pogłębianie.
 - ★ Kierowanie się — zarówno w pracy, jak i poza nią — przywilejami w socjalistycznym państwie normami moralnymi i regułami współżycia społecznego.
 - ★ Zapewnienie jednoci słów i czynów, dotrzymywanie zobowiązań i przyrzeczeń.
 - ★ Dawanie przykładu kultury osobistej; skromność, taktowne postępowanie.
 - ★ Dbałość o dobre imię i zaufanie społeczne do urzędu, instytucji i całej administracji państwowej.

PRAWA OBYWATELA I OBOWIĄZKI URZĘDNIKA

w urzędach państwowych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

1. Obywatel w urzędzie państwowym ma prawo:
1. Uzyskać w interesującej go sprawie, do załatwienia której dany urząd jest właściwy informację: — komu w urzędzie można tę sprawę przedstawić, — jakie należy załączyć do wniosku dokumenty, — jakie w danej sprawie obowiązują przepisy oraz terminy, — czy istnieje możliwość ubiegania się o zastosowanie ulg, zmiany terminu, rozłożenia na raty należnych świadczeń itp., — jakie są możliwości — w przypadku decyzji negatywnej — złożenia odwołania, skargi do sądu administracyjnego lub zażalenia do organów nadzórnych.
 2. Przedstawić wnioski w sprawie własnej albo w interesie społecznym, oświadczyć lub zgłaszać do protokołu w czasie na to przewidzianym — bądź za pośrednictwem poczty.
 3. Otrzymać — na żądanie — potwierdzenie na piśmie złożenia wniosku w urzędzie.
 4. Uzyskać informację — jeżeli urząd w danej sprawie nie jest właściwy — do kogo należy skierować wniosek o rozpatrzenie sprawy.
 5. Uzyskać informację: — o dyżurach radnych lub posłów przyjmujących skargi i wnioski wyborców, — o godzinach przyjmowania przez kierownika urzędu skarg i wniosków od obywateli.
 6. Oczekiwać kulturalnego, życzliwego potraktowania oraz obiektywnego, operatywnego rozpatrzenia jego sprawy.
 11. Urzędnik państwowy w stosunku do obywatela jest zobowiązany:
1. Szanować czas interesanta przestrzegając godzin urzędowania oraz sprawnie organizować przyjęcie obywateli.
 2. Rzeczowo i uprzejmie traktować wszystkich interesantów, ze szczególną troską odnosząc się do weteranów walki i pracy, osób niepełnosprawnych i kobiet ciężarnych.
 3. Umożliwić obywatelom przybywającym do urzędu odpowiednie warunki oczekiwania na rozpatrzenie sprawy.
 4. Udzielać obywatelowi informacji niezbędnych lub przydatnych przy załatwianiu danej sprawy, przystępnie wyjaśniać treść obowiązujących przepisów.
 5. Gdy istnieją ku temu możliwości prawne i faktyczne — rozstrzygać sprawę na miejscu, wręczając lub komunikując obywatelowi decyzję, a gdy takich możliwości nie ma, określić wyraźnie termin zbadania i rozstrzygnięcia sprawy.
 6. W przypadku zaistnienia okoliczności, powodujących konieczność przedłużenia ustalonego terminu, dążyć do powiadomienia o tym obywatela wyznaczając nowy, ostateczny termin.
 7. Wszelkrotnie i cierpliwie uzasadniać podjęcie decyzji odmownej.
 8. W uzasadnionych okolicznościach uprzedzić obywatela o konsekwencjach grożących mu w przypadku złożenia informacji świadomie wprowadzającej w błąd lub będącej pomówieniem urzędnika.
 9. Stanowczo reagować, gdy obywatel swoim działaniem bądź też zachowaniem — zwłaszcza pod wpływem alkoholu — uchybia powadze urzędu lub narusza obowiązujące przepisy.

Z pasją w metryce

Ciąg dalszy ze str. 1

współdziałała z placówkami kultury, gromadząc i chroniąc ich, troszcząc się o najwęższe problemy społeczno-gospodarcze swoich mieszkańców. Dzięki autentyczności zaangażowaniu zafascynowanym swoim regionem ludzi powstały muzea regionalne w Białym Podlaskim, Siemiatyczach i Sokółce, a np. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drohiczyńskiej wydało broszurę pt. "Drohiczyń. Dzieje miasta na tle dziejów regionu".

Pod opieką Białostockiego Towarzystwa Kultury rozwija swoje umiejętności artystyczne w Stowarzyszeniu Twórców Ludowych, zdobywając szereg nagród i wyróżnień w krajowych i regionalnych konkursach a swoją aktywność dokumentując udziałem w gminnych, wojewódzkich i krajowych imprezach folklorystycznych.

Szczególna rolę odgrywa amatorski ruch artystyczny poprzez ożywioną działalność m. m. zespołów teatralnych, muzycznych, folklorystycznych a także fotograficznych i plastycznych. Interesujący, wieloletni dorobek mają amatorskie zespoły artystyczne, działające pod opieką Białostockiego Towarzystwa Kultury.

lające pod opieką Białostockiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego, np. zespół z Gródka czy "Wasilocki" z Bielska Podlaskiego. Ostatnie lata przyniosły spadek liczby niektórych zespołów, co głównie wiąże się z trudnościami w zakupie materiałów do ich podstawowej działalności. Różnorodność trudności jest, oczywiście, znaczna. Ale nie mogą one stanowić bariery w dalszym rozwoju twórczego dorobku zespołów, które w ciągu dziesięcioleci wypracowały sobie dobre imię w kraju oraz za granicą, sięgając do dziedzictwa narodowej kultury i kultury jej najlepsze tradycje.

Kulturalny dorobek w 40-lecie Białostockiego, zarówno profesjonalny jak i amatorski to piękna karta w księdze dokonań regionu, bogato zapisana. Wyrazem uznania dla wielu ofiarnych, zaangażowanych działaczy kultury jest godna podkreślenia inicjatywa Białostockiego Towarzystwa Kultury, które ostatnio uhonorowało pierwszą grupę najbardziej zasłużonych twórców, animatorów, społeczników — medalem BTK. Akt ten, podjęty w roku 40-lecia Polski Ludowej, stanie się teraz tradycją.

(kon)

Śladami reformy

Na temat reformy gospodarczej — szczególnie jej efektów — wypowiadają się często członkowie komisji rządowej i ministrowie, operujący danymi w skali kraju czy poszczególnych branż. Kwestia zasadnicza: jak interpretują zmiany wprowadzone dzięki nowym zasadom ekonomicznym ci, którzy realizują je na co dzień, pełniąc funkcje organizatorskie, bądź wykonując swą pracę przy maszynach? Z tym pytaniem zwrócił się do pracowników Oddziału Zakładów Mechaniczno-Precyzyjnych "MERA-BŁONIE" w Zambrowie.

JAROSŁAW POROWSKI — monter układów elektrycznych:

— Wpływ reformy na gospodarke widzę przede wszystkim w tym, że ludzie przestali markować robotę. Jeśli zepsuje się maszyna, to pracownik nie wychodzi biernie, ale goni narzędziowców, aby jak najszybciej usunęli awarię, a sam szuka w czasie przestoju zastępczego zająca.

ROMEK MIROSLAW — brygadista montażu:

— Dla mnie reforma, to przede wszystkim kwestia zarobków. Więcej zarobków dostanę. Kiedy szef zakładu przychodzi i mówi, że trzeba wykonać coś dodatkowego, to każdy chętnie zostaje, bo wiadomo, nie trzeba będzie dopominać się o zapłatę, zabiegać o zwiększenie limitu na godziny nadliczbowe — pieniądze dostaje się prawie od ręki. Ważne jest i to, że chodzi najczęściej o wykonanie w szybkim tempie bardziej skomplikowanych wyrobów, więc powierza się to najlepszym fachowcom — ludzie biorą sobie za honor taki wybór. Pracę zaczyna się cenić. Bardziej widoczna stała się w naszym zakładzie dbałość o warunki pracy. Dzięki przeniesieniu administracji do innego budynku mamy ładnie, szatnie i umywalnię; wkrótce będzie też stołówka.

ANTONI FERENC — kierownik sekcji konstrukcyjno-technologicznej, planowania i obsługi ruchu:

— Zaczęliśmy w ostatnim okresie automatyzację wielu procesów produkcyjnych, co to nam daje? Pozwala na zmniejszenie zatrudnienia, oszczędność finansową i materiałową. Automatyzacja wycinania jarzma do termostatów, nad czym obecnie pracujemy, dałaby nam potężniejszą wyrobę o

jedną trzecią, wprowadzenie pras automatycznych przyniosłoby oszczędności rzędu 0,5 mln zł rocznie, a zmiana układu wycinanych elementów — ok. 3 ton metali kolorowych. Chcemy również wyeliminować maksymalnie import.

Wszystko w rękach załogi

ZENOBIA RADZISZEWSKA — główny specjalista spraw ekonomicznych:

— Reforma rozpatruje dwa aspekty z punktu widzenia interesu prywatnego pracownika i zasad ekonomicznych. Mimo wszystko — mówię o tym prywatnym aspekcie — wśród ludzi ciągle jeszcze wyczuwa się atmosferę wyczekiwań na coś namacalnego, pozwalającego jednoznacznie stwierdzić: reforma sprawdziła się w pełni. Ja natomiast mam do dyspozycji liczby, za pomocą których mogę przeanalizować zachodzące zmiany.

Jeżeli np. analizuję dane statystyczne z I półrocza br., mogę dostrzec, że nastąpił przyrost wartości sprzedaży wyrobów w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku — o 34,3 proc., przyrost ilościowy produkcji — o 26 proc., po-

BARBARA BOBKO — pełniąca obowiązki głównej księgowej:

— W I półroczu ub. roku mieliśmy z produkowanych u nas wyrobów finalnych zysk wynoszący 17 mln zł, w tym osiągnęliśmy już 31 mln — i to nie przez podwyżki cen, bo te pozostały na podobnym poziomie. Najlepszy to dowód, że reforma sprawdza się w praktyce. Dla mnie, jako księgowej, zmieniła ona wiele zasad naliczania wskaźników, ale roboty specjalnie nie przybyło. Jedno trzeba przyznać: obecnie stosowane mierniki są bardziej przejrzyste, łatwiejsze do interpretacji i analiz.

prawił się wskaźnik efektywności przepracowanych godzin.

Reforma jest procesem ciągłym. Widzę, że nie zawsze przebiega on w sposób zadowalający, jak choćby w przypadku niekorzystnej dysproporcji między przystosowaniem placu a wydajnością. Chcemy to zmienić: ustalić zasady placowe tak, by zlikwidować te zjawiska. Na czym polega trudność? Startując do reformy nie mieliśmy w zakładzie wskaźników placu, a baza wyjściowa stała się właśnie ona. Teraz zaś każdy procent przyrostu placu wiąże się z zwiększeniem odpisów na Fundusz Aktywizacji Zawodowej. Chcąc wprowadzić nowe zasady wynagradzania, musimy "znaleźć" 35 mln zł.

WALDEMAR TYCZYŃSKI — dyrektor:

— Jak jest w krajach o innym ustroju? Robotnik przychodzi do pracy i interesuje się jednym: ile dostanie pieniędzy. Nie obchodzi go, skąd właściciel fabryki weźmie surowce i maszyny. My realizujemy inny model: pracownik, głównie poprzez swych przedstawicieli w samorządzie, może oddziaływać na całość spraw, jak współwłaściciel danej jednostki gospodarczej. Zanim uda się to w pełni wprowadzić do praktyki, musi on oświadczyć się, że za wyprodukowany wyrób trzeba opłacić nie tylko jego współwłaściciela, ale także materiały i surowce, maszynę, energię, a jednocześnie nie stracić z pola widzenia takich dziedzin jak warunki bezpieczeństwa i higieny pracy, wypoczynku, socjalno-bytowego. To wszystko musi współgrać ze sobą.

Dla mnie osobiście reforma, to przede wszystkim uświadamianie ludziom, że zarówno ich wydajność i jakości pracy, jak również od sprawności działania całego zakładowego organizmu zależy ile dostaną za swoją pracę. Przy obecnym systemie jest sporo wartości stałych — różnorakich rekompensat i dodatków. Gdy zlikwidujemy je, wiążąc je do placu zasadniczych, zasady wynagradzania stana się klarowniejsze dla wszystkich.

NINA OMELCZENKO

Samośny długodystansowiec

Hasło „Pokój” otwiera wiele drzwi w Europie

Niepotrzebne mu reklama, rozgłos, wielkie pieniądze. Wystarczy rower marki „Veclair”. 4 kilogramy osobistego bagażu, wizy prawie wszystkich krajów Europy i trochę ludzkiej życzliwości, aby udowodnić, jak sam mówi, niedowiarkom z rodzinnej Miluzy, że jeden człowiek może mieć swój wkład w dzieło budowy pokojowej egzystencji całej ludzkości. Czternastu europejskich stolic pragnie odwiedzić, wioząc posłannictwo pokoju, 32-letni artysta malarz — André Baldeck, podczas swojej 6-tygodniowej podróży. Wyruszył z Miluzy, miasta w północno-wschodniej Francji, 15 czerwca br. Zamierza, pokonując dziennie 200 km, przejechać 7 tys. kilometrów. W lipcu dotarł do Warszawy.

Proszę powiedzieć kilka słów o sobie.

— Urodziłem się w 1952 roku. Jak na razie jestem kawalerem. „Decko” — to mój artystyczny pseudonim, który nadał mi mój kolezdy, iez. cze w dzieciństwie, w rodzinnej wiosce. Mieszkam we Francji, jednak duchowo związany jestem bardziej z Niemcami.

Czy jest to pana pierwsza wyprawa rowerowa?

— Pod hasłem pokoju — tak. Wcześniej jednak zwiedziłem na rowerze Norwegię i kraje Śródziemnomorskie. O. oczywiście to podróż, tak jak inne, jest okazją do „Japania” — jak najwięcej ilości wrażeń. Ludzie, ich postawy, krajoznawstwo, światło... Wszystko przysięga mi się, w mojej twórczości.

Jak odnosi się do pana mijani ludzi?

— Zaskoczyła mnie życzliwość, okazywana na każdym kroku. Nie mam namiotu. Najczęściej nocuję u przyjaciół, których adresy dostałem od swoich znajomych. Okazuje się, że w całej Europie można spotkać ludzi, którzy na hasło — „Pokój” — otwierają drzwi. Gdy pytam o drogę, wszyscy rozmawiają ze mną, często zapraszają na obiad. Bardzo smakowała mi zupa u moich znajomych w Poznaniu, zdaje się, że nazywa się — żurek...

Monsieur André odwiedził jeszcze Pragę, Wiedeń, Budapeszt, Bukareszt, Belgrad, Rzym i Berno. Być może za rok, jak twierdzi, uda się dookoła świata — głosząc ideę przyszlusci.

Rozmawiał: **JAROSŁAW KRAWEKOWSKI**

Grzyby będą ... chronić środowisko

Zakład Inżynierii Chemicznej Akademii Technicznej-Rolniczej w Bydgoszczy zajmuje się m.in. hodowlą różnych gatunków grzybów. Wyhodowano tu nawet borowiki, które od prawdziwych różnił co najwyżej wyglądem, lecz po wyruszeniu smakiem i aromatem w pełni przypominały swych leśnych krewniaków. Przed wszystkim jednak prowadzi się badania i doświadczenia z typowymi odmianami grzybów hodowlanych.

W ATR dowiedziano, że np. pieczarki z powodzeniem można hodować na odpadach i uciążliwych dla środowiska odpadach, które już po wykorzystaniu jako podłoże grzybnia mogą być użyte z pożądanymi rezultatami w rolnictwie. Na podobnym podłożu, lecz z dodatkami trocin hoduje się tu boczniki.

Próby i doświadczenia z hodowlą grzybów na różnych podłożach mają swój cel nadrzędny, wychodzący naprzeciw rozwijającej się biolizacji. Badania te zmierzają zwłaszcza do wyhodowania takich odmian grzybów, być może nawet kompostujących, które wiałyby, jednocześnie je neutralizując — szkodliwe dla środowiska ścieki i odpady przemysłowe. Być może i niektóre odmiany grzybów mogłyby również służyć jako wartościowe pasze. (PAP)

Muzealne mapy

Wśród starych map zachowanych w niezłym stanie w tarnowskim Muzeum Diecezjalnym oglądać można mapę rejonu Grabosowa, wsi gminnej, z roku 1678. Znalaziono ją przed kilku laty na strychu w miejscowej plebanii. Mapa przypomina wykład obecnego terenu rejonu Grabosowa, który tylko nieznacznie — pod względem zagospodarowania — różni się od dzisiejszego. Po konserwacji można ją w Muzeum Diecezjalnym w Tarnowie.

Druga z najstarszych tarnowskich map — z roku 1793 — przedstawia Tarnów, a znajduje się ona w zbiorach muzeum na Wawelu. (PAP)

Budowa w „ajencji”

Wadzeniu do lepszych efektów budownictwa w Olsztynie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego wprowadziło w życie eksperyment organizacyjny na jednym z obiektów wznoszonych przez to przedsiębiorstwo. Między dyrektora OPBP a przedstawicieli załogi realizującej drugi etap budowy ciepłowni Kortowo w Olsztynie, zawarte zostało porozumienie — umowa określająca zakres robót, które mają być wykonane do początku kwietnia 1985 r., a także globalną sumę należności za zrealizowane zadania. Wysokość wynagrodzenia jest zresztą identyczna, jak w normalnym dotychczasowym systemie (tzn. obliczana na podstawie norm pracy i stawek za określone roboty). Kierownictwo budowy i zatrudnieni na niej pracownicy sami ustalają jednak zasady organizacyjne oraz sposób i kolejność wykonywania poszczególnych prac, a dyrekcja przedsiębiorstwa zobowiązała się do rytmicznego i w miarę możliwości pełnego zaopatrzenia materiałowego.

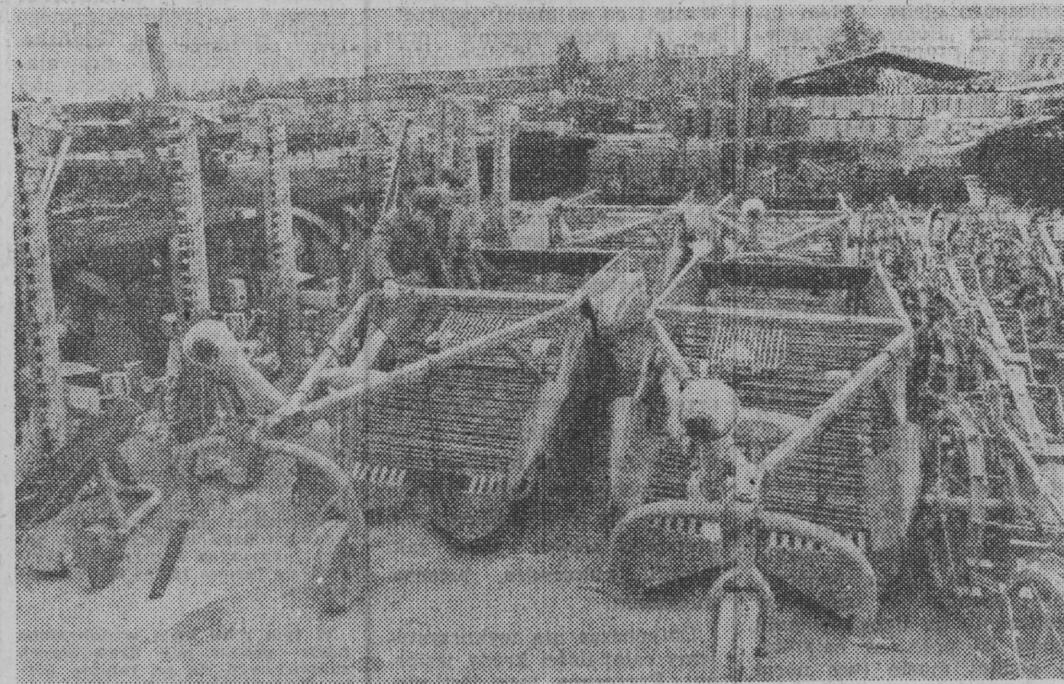
Po kilku zaledwie miesiącach funkcjonowania eksperymentu za wcześniejsze na pełną ocenę tego systemu. Jednak pierwsze doświadczenia wskazują, że będzie on korzystny zarówno dla przedsiębiorstwa jako całości, jak i dla załogi. Jeśli zadania zostaną wykonane w ustalonym terminie, wówczas pracujący na tej budowie zarabiać będą więcej, bowiem jest ich mniej, niż przewidują normy.

Zamiast 32 osób pracuje tylko 21 i to ludzi świadomych swego celu. Osoby pragnące być tylko obecne i „udawać” że pracują, odeszły z placu budowy.

W odróżnieniu od innych budów nie ma tu jednak zbyt wąskiej specjalizacji w wykonywaniu robót, lecz istniejąca większa wszechstronność zawodowa. Operator dźwigu czy kierowca ciągnika, jeśli nie wykonują swoich czynności (które zabierają się za reguły tylko część dnia roboczego), wówczas zamiast „spędzać czas” zabierają się za mieszanie betonu, czy inne proste roboty i dzięki temu nie trzeba zatrudniać dodatkowych pomocników. Ambicja załogi jest także wykonanie swojego zadania przed terminem, bo chociaż otrzymają tylko ustalone wynagrodzenie, to jednak zyskają na czasie i będą mogli podjąć nowe zadanie.

Inną zaletą tego systemu jest lepsza jakość robót. W umowie zawarta jest bowiem klauzula stwierdzająca, że w razie nieodpowiedniej jakości załoga wykona wszelkie poprawki nieodpłatnie, a więc nie warto pracować byle jak.

Jak na razie załoga tej budowy jest zadowolona z nowego systemu, chociaż w tym i przekonaniu wyniki mogłyby być jeszcze lepsze, gdyby w podobnym systemie pracowali również podwykonawcy z innych przedsiębiorstw. (PAP)

Około 60 typów maszyn i narzędzi znajduje się obecnie w Składnicy Maszyn Rolniczych w Łodzi. Można tu kupić m.in. przetrząsacz-zgrabiarki do siana, snopowiatarki, kopaczki ciągnikowe i prasy do siana, a także części zamienne. Sprzedawane są też pewne ilości opon z Chin do ciągników (niestety, bardzo drogie), ale są również krajowe. Składnica zaopatrzona już SKR-y i GS-y w sznurki do snopowiązałek i inne niezbędne narzędzia artykuły.

NA ZDJĘCIU: rolnicy kupują kopaczkę traktorową.

CAF — ANDRZEJ ZBRANIECKI

25-lecie „wehikułu” W Karkonoskim Parku Narodowym

Dokładnie przed 25 laty, w połowie 1959 roku, w Karkonoszach oddano do użytku wyciąg krzesełkowy w Karpaczu, który odtąd wiozi gości z kraju i zagranicy na Małą Koepę pod Śnieżką. Wyciąg na Małą Koepę — przypomnijmy — mierzy sobie 2278 metrów. Różnica poziomów między stacją dolną i górną wynosi 527 metrów. Przejazd trwa zaledwie 20 minut; dla porównania wspinaczka na Małą Koepę — ok. 1,5 godziny. W ciągu jednej godziny, przy ma-

ksymalnie frekwencji, wyciąg na Małą Koepę może przewieźć ok. 350 osób. Najpopularniejszy „wehikuł” w Karkonoszach po ponownym otwarciu dla ruchu turystycznego najwyższego szczytu — Śnieżki latem br. bje znowu rekordy powodzenia. Wyciąg uruchamiany jest obecnie codziennie od godz. 8.30 i pracuje praktycznie do zmroku. W lipcu przeciętnie z wyciągu krzesełkowego na Małą Koepę korzysta codziennie — mimo nienajlepszej pogody — ponad 2 tys. osób. (PAP)

Miedzy przemysłem a koleją

CIESZYĆ SIĘ, kiedy PKP przewozi więcej towaru, czy kiedy wozą go mniej? Mniej może oznaczać spadek produkcji, a tym samym zapotrzebowania na usługi przewoźnika albo większą logikę w wędrowce towarów. Po wprowadzeniu reformy gospodarczej coraz rzadziej towar przemierza poprzez hurtownię pół Polski, by trafić z powrotem niemal w miejsce jego produkcji. Koszt transportu zaczyna być istotny. Dlatego też sprawność funkcjonowania kolei nie zawsze należałoby mierzyć ilością przewiezionych ton.

Największe preferencje w przewozach ma węgiel; zaraz po nim — produkty rolnicze. Węglarki pracują na przyspieszonych obrotach. Oznacza to, że na Śląsk jadą nierzadko puste wagony. Denerwuje to producentów towarów nie preferowanych przez przewoźnika. Nie-

nowy 840 zł za dobę, za 52-tonowy 2.800 zł. Jeśli ma to miejsce między wrześniem a kwietniem, stawka jest pięciokrotnie wyższa. Z kar, jako z zysków nieuzasadnionych koleją nie korzysta.

Pieniądze trafiają do Skarbu Państwa.

Przedsiębiorstwa zachęcają ludzi do pracy w dni wolne, i muszą zaoferować im zachęcające stawki. Przy nich zaś zaczyna działać — jak mówią księgowi — podatek FAZ-owski gilotyna. Dlatego też niektórzy czekają z załadunkiem do poniedziałku.

Kto za kim nie nadaża?

W I półroczu br. przedsiębiorstwa pozostające w sferze usług Białostockiego Rejonu Kolei Państwowych (obejmującego województwa łomżyńskiego, suwalskiego, prawie całe białostockie, część siedleckiego i ostrołęckiego), przetrzymały ponad 6 tys. wagonów. Przewożowały w tej dzied-

zinie spółdzielnie transportu wskiego w Kolnie, Białymstoku, Ostrowi Mazowieckiej oraz Białostockie Zakłady Ceramiki Budowlanej i „Agromet” z Czarnego Białostockiego. W „Czarńcu” znaleźli się również białostocki energetyczny.

W sumie jednak przy przewozach w ostatnim półroczu odbyło się bez większych napięć. I tu następuje stabilizacja. Tylko jak długo będzie ona trwała, jeśli w miejsce trzech wagonów odstawionych na boczny tor, otrzymuje się tylko jeden? (ar)

Amnestia wyszła naprzeciw społecznym oczekiwaniom

Dobiegł końca pierwszy tydzień realizacji ustawy o amnestii. Ogółem skorzystało z niej dotąd już kilkadziesiąt tysięcy osób. Dziennikarz PAP zwrócił się do zastępcy ministra Sprawiedliwości — TADEUSZA SKORY z prośbą o krótką ocenę znaczenia tak powszechnego aktu łaski oraz dotychczasowego przebiegu akcji amnestionowania.

— Ustawa o amnestii uchwalona przez Sejm w przededniu Święta Odrodzenia i 40-lecia Polski Ludowej — stwierdził T. Skóra — jest aktem o doniosłym znaczeniu. Legitymuje ona podstawy polityczne i społeczne, zaważyły na niej w istotny sposób pryncypia socjalistycznego państwa. Oceniając sytuację polityczną i społeczno-gospodarczą w kraju, uwzględniając postępującą normalizację życia społecznego, dalsze umacnianie się państwa i kierując się zasadami socjalistycznego humanizmu — stworzono możliwości włączenia się do czynnego udziału w życiu kraju tym wszystkim, którzy z różnych powodów i w różnych okolicznościach uwikłali się w działania sprzeczne z prawem.

Amnestia ta, choć nie pierwsza w historii Polski Ludowej stanowi — jako akt powszechniej łaski — wydarzenie wyjątkowej miary.

Na zasięgu, i formach tegorocznej ustawy amnestyjnej zawzięta konsekwencja w działaniach dla budowania porozumienia narodowego. Z apelem o ogłoszenie szerokiej amnestii dla tych, którzy dopuścili się przestępstw z powodów politycznych lub innych groźnych przestępstw pospólnych oraz wykroczeń zwróciła się do Sejmu Rada Krajowa PRON podkreślając, iż będzie ona spełnieniem oczekiwań i nadziei wielu środowisk społeczeństwa polskiego.

Przyjęta ustawa wyszła naprzeciw tym oczekiwaniom. Od początku realizacja jej postanowień spotkała się z zainteresowaniem. Amnestia jako kolejny wyraz woli pojednania narodowego Polaków budzi także niezmienne zainteresowanie w świecie.

Spółeczeństwo w przeważającej większości — powiedział w dalszej części swej wypowiedzi T. Skóra — poparło generalne rozstrzygnięcie ustawy. Z tego też powodu jej znaczenie jest daleko szersze niż samego tylko aktu łaski wobec obywateli, którzy znaleźli się w konflikcie z prawem. Każdego dnia rosną liczby osób zwalnianych z zakładów karnych i aresztów. Nie sposób nie podkreślić sprawnego przebiegu akcji amnestionowania. Chciałbym jednak w tym miejscu wskazać na zagadnienia o niezwykle istotnym znaczeniu. Wyjątkowość generalnego aktu łaski nakazuje, aby zwrócić szczególną uwagę na społeczno-wychowawcze aspekty ustawy amnestyjnej. Pozostałe ona przejawem humanizmu, ale ma także głęboki sens wychowawczy. To właśnie wymaga szczególnej ro-

wagi działania, niezapominania o tym, by każda osoba niezależnie od tego czy tylko zamknięta zostaje sprawie jej odpowiedzialności karnej, czy też odzyskuje ona zarazem wolność — miała świadomość, iż korzysta z wielokrotności państwa, a także zaufania całego społeczeństwa.

Informacje dotyczące stosowania przepisów amnestyjnych zawierają z każdym dniem coraz większe liczby osób, które skorzystały już z dobrodziejstwa amnestii. Ustawa przewiduje w tym względzie wymóg, aby spośród osób pozbawionych wolności zwalnianych w pierwszej kolejności kobiety i sprawców młodocianych, a zwolnienia zakończyć w terminie 30 dni.

Dotychczasowe tempo realizacji amnestii — podkreślił zastępca ministra Sprawiedliwości — wynika m.in. stąd, iż wśród spraw, w których znajduje ona zastosowanie, jest wiele takich, w których sądowe lub prokuratorskie postanowienie może być podjęte w krótkim czasie, bezpośrednio po zapoznaniu się z aktami. Niemala jest jednak liczba spraw, które wymagają w tym względzie bardziej wszechstronnego rozważenia, różnych zresztą okoliczności i uwarunkowań. Dążymy do tego, aby zwolnienie osoby objętej amnestią poprzedzone było w każdym przypadku jakże ważną rozmową przygotowawczą. Chodzi o zaznajomienie amnestionowanych ze znaczeniem ustawy, uprzedzenie ich o konsekwencjach ponownego naruszenia prawa. Zwalniani nie mogą być pozostawieni sam sobie. Zapewniono niezbędne środki na różnorodną pomoc postpenitencjarną. Zasadnicze znaczenie będzie miało zapewnienie takim osobom możliwości podjęcia w krótkim czasie pracy. Chciałbym zaznaczyć, iż w wielu zakładach karnych pracownicy wydziałów zatrudnienia mają możliwość bezpośredniego kontaktu z osobami, które są lub będą w ramach amnestii wychodziły na wolność.

Zwracam uwagę kierownictwu sądów wojewódzkich, aby zapewniono prokuraturze możliwość udziału w posiedzeniach sądu, na których są podejmowane postanowienia o zastosowaniu amnestii; aby ściśle przestrzegano zasady pierwszeństwa dla kobiet i młodocianych przy zwalnianiu z zakładów karnych; aby w prawidłowy sposób wykorzystano wszystkie środki prowadzące do osiągnięcia zakładanych w ustawie o amnestii celów społecznych, w tym zwłaszcza wychowawczych.

Notował:

TOMASZ ARLETH

U suwalskich dronowców

Systematycznie z myślą o... śniegu

Niegdyś przygotowanie dróg przed sezonem turystycznym budziło wiele emocji. Gospodarze terenów, przez które przebiegały trasy turystyczne, traktowali sprawę wręcz ambulatoryjnie. Głośno było o kilku terminach, jakie obowiązuja dronowców, i były one czasem traktowane niemal jak najważniejsze czynniki w historii.

Między jednak te czasy. Do pracy dronowców odnosimy się tak, jak sprawa na to zasługuje — ludzie robią swoją robotę, a kierowcy oceniają. Prawde mówiąc, zjawiska kryzysowe i wiele niedostatków szczególnie dotknęły te dziedzinę gospodarki. W porównaniu z sytuacją sprzed lat, obecny zakres pracy, zwłaszcza tzw. utrzymaniowych, nie jest tak rozległy. Podporządkowano także niekorzystnym zjawiskom ekonomicznym normy, jakie należy wykonać za pomocą. Niemal zanikł nakaz malowania znaków poziomych na jezdniach, a przyczyną jest brak farb. Znalazły się one natomiast na wykonanie nowych tablic miejscowości, zgodnych z obowiązującym prawem drogowym.

Tak jest w Rejonie Dróg Publicznych w Suwałkach. Okres lata nie lączy się już teraz z niepokojem, iż każda

dziura w jezdni będzie wymagać natychmiastowej mobilizacji całej załogi. Dzięki temu (być może) systematycznie przebiega praca przy remontach nawierzchni. Najpoważniejsze zadania są wykonywane na trasie Augustów — Sejny na odcinku od Gib do Frącku oraz z Suwałk do Szypliszka. Tam prowadzona jest modernizacja nawierzchni, jej wzmacnianie. Przed paroma dniami główna ulica w Wiśniczach stała się bezpieczniejsza, dzięki zakończeniu prac modernizacyjnych.

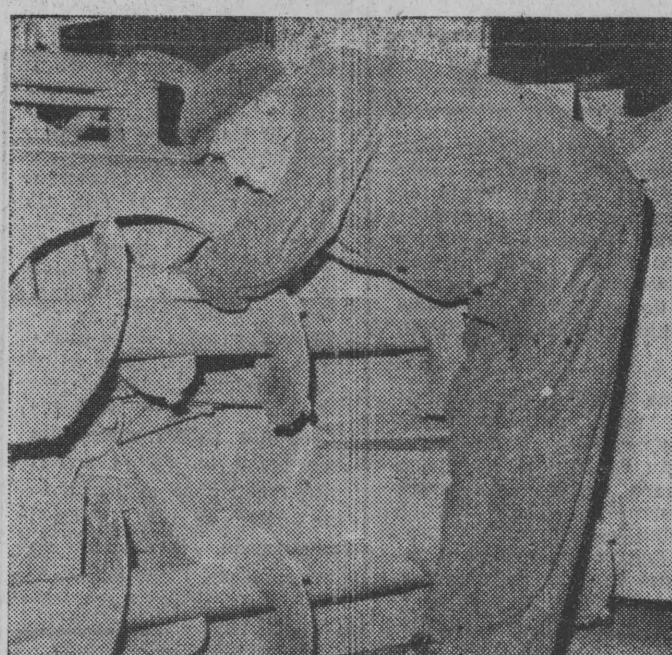
Sprawnie przebiegała też remonty cząstkowe, co pozwala optymistycznie myśleć o stanie dróg w okresie jesieni. W RDP w Suwałkach myśli się już także o zimie. Tegoroczne deszcze powodują nasilenie korozji korbów drogowych. Za kilka miesięcy, w przypadku znaczących wahań temperatury oraz ujemnych do dodatnich, mogą po-

jawiać się liczne przełomy, przed którymi uchroniono drogi regionu w czasie minionego wiosny.

To są wszakże tylko przypuszczenia; natomiast myśl o śniegach i mrozach materializuje się w bazie Rejonu, gdzie w hali naprawczej widzieliśmy ostatnie prace przy wielkim piłgu wirnikowym. Pomalowany, ze sprawdzonymi mechanizmami, będzie oczekiwać na śnieg.

Wiele pracy mają malarze. W ostatnim czasie poprawia się sytuacja z farbami, jest też folia odbłaskowa. Ta ostatnia cieszy się, niestety, niesłabnącym zainteresowaniem... wandal. Wręcz sztywna praca jest naklejanie pasków na słupkach przydrożnych — pacholich. Niemal natychmiast są zrywane. Również inne znaki pionowe nie ostają się przed tym swoistym „zainteresowaniem” młodzieży. Dlatego też znaki trzeba odnawiać na bieżąco.

(Kr)

— Choć do zimy daleko, ten „wirnik” jest już gotów — twierdzi mechanik, FELIKS CHOŁODOWSKI.

Te znaki nie poleżą w magazynie, choć — bywa — wracają tu często okaleczone przez wandal. Przy pracy w marci KAZIMIERZ JĘDRA.

Fot. ANATOL CHOMICZ

Stare drzewa wyjaśniają tajemnicę zatopionego portu

Rozpoczęła się kolejna sezonowa podwodna badawcza archeologiczna w Zatoce Puckiej. W poprzednich latach znaleziono na dnie zatoki ślady zatopionego wczesno — średniowiecznego portu, starszego od Gdańska. Odkryto skupiska drewnianych konstrukcji, pozostałości kamiennych bruków, zatopione łodzie, wiele szczątków ceramiki. Zatopiona osada portowa jest datowana przez archeologów na VI/VII — XIII wiek.

Jak informuje doc. ANDRZEJ ZIEREJSKI z Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN, tegoroczne prace mają na celu rozpoznanie warstw archeologicznych i budowy geologicznej dna zatoki. Przewiduje się szczególnie badania profilu na ścianie toru wodnego prowadzącego do portu w Pucku. Ten tor został wykonany jeszcze w latach dwudziestych naszego wieku i osłaga miejscami głębokość do 5 m. Tamże jest konstrukcja drewniana o głębokości od 0,5 do 2 m pod powierzchnią wody. Badania toru wodnego pozwolą ustalić, czy pod jego powierzchnią znajdują się jakieś ślady osadnictwa.

W tym roku będą wydobywane także próbki próbek drewnianych znajdujących się na terenie portu. Zostaną one wykorzystane do badań dendrochronologicznych. Jest to metoda datowania zarytków drewnianych, polegająca na rozpoznaniu charakterystycznych układów słojów drzew. Na Wybrzeżu Gdańskim, w Elblągu, Gnieźnie, Gdańsku i Pucku archeolodzy odkryli szczątki bardzo starych konstrukcji drewnianych. Do budowy najstarszych portów używane nie obrobionych bali drewnianych, które świetnie się zachowywały do naszych czasów. Są one cennym materiałem dla badań dendrochronologicznych. Układ i wielkość słojów w pniu

drzewa zależą od warunków klimatycznych. W pewnych latach przyrosty drzewa były mniejsze lub większe. Porównując pnie drzew z różnych okresów można stworzyć całą tabelę chronologiczną. Dzięki temu archeolodzy mogą dokładnie ustalić kiedy drzewo zostało ścięte, a więc kiedy budowano okrojony obiekt drewniany. Takie badania pozwolą na dokładne datowanie starych konstrukcji na dnie Zatoki Puckiej. Pozwoli to zapewnić bardziej precyzyjnie określić wiek i poszerzyć zakres rozwoju tego portu. (PAP)

„Kozy wodne” w jeziorze

Woj. tarnowskie posiada jedno sztuczne jezioro — jest nim Jezioro Czchowskie. Służą ono jako zbiornik wyrównawczy dla leżącego powyżej Jeziora Różnowskiego, jego wody napędzają elektrownie oraz wykorzystywane są dla wypoczynku i sportów wodnych. W ostatnich jednak latach jezioro, położone w niezwykle malowniczym terenie, zaczęło gwałtownie się zamykać i zarastać roślinami wodnymi.

Jedynym ratunkiem przed całkowitym zarosnięciem szuwarami i innymi roślinami wodnymi było wpuścić do jeziora „kozy wodne”, czyli amura białego. Podstawowym pożywieniem tej znakomitej ryby są właśnie rośliny wodne. Potrafi ona oczyścić z nich każdy zbiornik wodny, jest żarłoczna i szybko przybiera na wadze. (PAP)

„SZTAFETA POKOLEŃ”

Konkurs „ŻYCIA PARTII” oraz „KSIĄŻKI WIEDZY”

REDAKCJA „ŻYCIA PARTII” oraz WYDAWNICTWO

„KSIĄŻKA I WIEDZA” ogłosiły konkurs „SZTAFETA PO-

KOLEŃ”. Jego celem jest uzyskanie materiałów przedstawiających skuteczność ideowo-wychowawczej pracy ogniw

i instancji PZPR wśród młodzieży, ukazujących doświadczenia pracy partyjnej w pozyskiwaniu młodych do partii oraz utrwalanie więzi międzypokoleniowej.

Organizatorom zależy na szczególnych i udokumentowanych relacjach dotyczących tworzenia warunków do rozwoju aktywności społecznej, nowatorstwa i inicjatywy młodzieży w rozwiązywaniu spraw własnych i ogólnospołecznych, a w szczególności realizacji uchwały IX Plenum KC PZPR. Chodzi o przedstawienie tych partyjnych inicjatyw i przedsięwzięć, które zmierzają do kształtowania poczucia współodpowiedzialności za najistotniejsze sprawy życia społecznego-gospodarczego zakładu pracy, wsi, środowiska, regionu. Tematami prac konkursowych mogą być:

— sylwetki zasłużonych mistrzów — wychowawców młodzieży, przełożonych, którzy cięższą się w zakładzie pracy autorytetem wśród młodzieży;

— opisy tych przejawów życia zakładów i przedsiębiorstw, które ukazują nie tylko środowiska pracy, lecz także środowiska społeczne ułatwiające rozwiązywanie problemów życia codziennego i stanowiące oparcie w przypadkach trudności i kłopotów życiowych;

— uwarunkowania skuteczności pracy ideowo-wychowawczej przyciągającej młodych do organizacji partyjnej;

— wspieranie przez instancje i organizacje partyjne trafiających inicjatyw młodych radnych w nowych radach narodowych, młodych aktywistów PZPR we wszystkich formach samorządu, PRON i organizacjach społecznych;

— realizacja zobowiązań w zakresie popierania gospodarczych inicjatyw młodzieży przyspieszających rozwiązywanie problemów mieszkaniowych;

— inicjatywy socjalistycznych związków młodzieży, podejmowane wspólnie z ogniwami i instancjami partii na

rzecz umacniania wpływu wśród młodzieży.

Konkurs ma charakter otwarty. Adresowany jest głównie do kręgów aktywistów i działaczy PZPR. Organizatorzy zapraszają do udziału w konkursie reporterów i publicystów interesujących się problematyką pracy PZPR.

Sąd konkursowy przyzna następujące nagrody: pierwsza — 40 tys. zł, dwie II nagrody po 25 tys. zł, trzy III nagrody po 20 tys. zł, oraz pięć wyróżnień po 12 tys. zł.

Termin nadsyłania prac ukończonych 31 grudnia br. Prace konkursowe należy nadsyłać na adres: Redakcja „Życia Partii”, 00-519 Warszawa, ul. Wspólna 32/46 z dopiskiem na kopercie „SZTAFETA POKOLEŃ”. (h)

Doskonalenie zawodowe obsługi prawnej

Zasadniczą przebudową systemu prawnego funkcjonowania gospodarki narodowej i administracji państwowej w warunkach reformy wymaga ustawicznego pogłębiania specjalistycznej wiedzy radców prawnych. Uwzględniając te potrzeby Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu wespół z Krajową Radą Radców Prawnych uruchamia w roku akademickim 1984/85 pierwsze roczne ogólnopolskie, jednokierunkowe STUDIUM PODYPLOMOWE dla radców prawnych.

Zajęcia będą prowadzone od października do maja, po trzy kolejne dni w miesiącu, łącznie 176 wykładów i seminarium. Program przewiduje wybrane zagadnienia z prawa cywilnego, gospodarczego, administracyjnego, finansowego, karnego, spół-

dzielczego, a także problemy typy obsługi prawnej, doradczą, samorządową, cowniczej itp. Zgłoszenia do 31 lipca br. przyjmują: Okręgowa Izba Radców Prawnych, 61-745 Poznań, Al. Mickiewskiego 32.

Centralny Ośrodek Doskonalenia Zawodowego Krajowej Rady Radców Prawnych organizuje w dniach 1 listopada i 5—8 grudnia br. w Popowie K. warszawskie ogólnokrajowe konferencje szkoleniowe z wykładami na temat samorządu pracowniczego, procedury arbitrażowej, prawa pracy oraz problemów inwestycji i wykonania budowlanego. Zgłoszenia przyjmują w terminie do 15 sierpnia br. Izba Radców Prawnych Białymostku, ul. M. Nowotki 13. (zm)

Damskie figi ważą... 10 kg

Potężne kolejki ustawione wokół 4 samochodów Otkregowego Przedsiębiorstwa Surowców Włókowych w Krakowie, prowadzących składowanie i oferujących zamian importowane z Włocławca. Podnosząca atrakcyjność transakcji nowością był fakt, iż towary można było otrzymać natychmiast, bez konieczności biegania z talonami po sklepach przedsiębiorstwa. Najbardziej pożądanymi figi damskie, które było nabyć po oddaniu 10 kg makulatury. Podobnie „wyceniono” wartość meksykańskiej sukienki i rajstop skarpet. Jedna szklanka „wazyła” tylko 3 kg. Rolka papieru toaletowego — 2 kg.

O ogromnym powodzeniu wymiennego świadczenia skupienia w jednym tydzień 58 ton makulatury i wydanie przez krakowian atrakcyjne towary (głównie bieliznę) przetrzało miliony złotych. (PAP)

HOROSKOP dla solenizanta

Osoby obchodzące swoje święto w nadchodzącym tygodniu muszą pamiętać, iż:

● chmury, jakie zbierają się nad przedstawicielem BARANA powinny stać się dla Ciebie ostrzeżeniem. Pamiętaj, że to już ostatni moment, aby móc się wycofać;

● za BYKIEM nie trać. Jego, a zwłaszcza piękniejszej połowy przedstawicieli tego znaku decyduje się na niezrozumienie dla wszystkich, a mogą odczuwać również w Ciebie. Ostrożnie;

● jeśli ktoś bliski Ci, a urodzony pod znakiem BLIZNIAT, zamknął się w sobie nie należy mu w tym przeszkadzać. BLIZNIATA muszą przetrwać do co ostatnio się stało;

● RAK wypija piwo, które sam sobie nawarzył. Czy mu to smakuje? Raczej nie, ale nie dziel tego kufia. RAK wypić musi to sam;

● nie możesz zapomnieć o ważnej uroczystości, na której głównym bohaterem będzie bliski Ci przedstawiciel znaku LWA. Twoja nieobecność miałaby przykre reperkusje;

● PANNA przeżywa w tej chwili po raz pierwszy w życiu przygodę jako wszyscy mamy już za sobą. Z całą pewnością wyjdzie z tego wzmocniona;

● wakacje, jakie spędza ktoś Ci bliski spod znaku WAGI i związana z tym przerwa w Waszych kontaktach wyjdzie Wam na dobre. Przekonasz się o tym wkrótce...

● nie jesteś winien złym stosunkom ze SKORPIO-NEM. Nie Ty je psujesz, więc nie przejmuj się. Jak mówią: czas jest najlepszym lekarstwem;

● STRZELEC jest Ci nieprzychylny i to w bardzo ważnej dla Ciebie sprawie. Trzeba przemyśleć, że sam jesteś sobie winien. Na drugi raz nie igraj z ogniem...

● musisz pomóc przedstawicielowi KOZIOROŻCA w realizacji jego planów uroczystych. A jeśli jest to osoba pociągająca z całą pewnością zalecamy jej wspólny wypoczynek;

● WODNIK nie byłby sobą, gdyby nie uwikłał się w kolejną „afetę”. Czy możesz pomóc? Owszem tak — ale po co? WODNIK sam robi sobie to najlepiej;

● tęsknota jaka ogarnia Ciebie, gdy myślisz o RYBIE ma swoje dawne źródła. Pamiętaj jednak, iż to co się stało już się nie odwróci. (MAG.Om)

Zalecamy wapnowanie gleb

Podstawowym zabiegiem zwiększającym efektywność nawożenia mineralnego jest wapnowanie gleb. Jednocześnie zabieg ten wpływa dodatnio na poprawę fizycznych właściwości gleby, usunięcie szkodliwych jonów (zwłaszcza glinu i magnezu) oraz stworzenie lepszych warunków życiowych pożytecznym mikroorganizmom.

Większość naszych gleb wykazuje odczyn kwaśny. Wysokość dawek wapna zależy w głównej mierze od odczynu i składu mechanicznego gleby. Celem zabiegu jest stworzenie optymalnego dla roślin stanu równowagi pomiędzy jonami wodoru (i glinu), a jonami metali o charakterze zasadowym jak: wapń, magnez, potas i inne.

Czy mamy potrzebną ilość wapna? Na podstawie badań Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Białymstoku roczne potrzeby stosowania wapna nawozowego w woj. suwalskim, w czystym składniku wynosi 71 tys. ton, w tym ponad 48 tys. ton wapna w formie węglanowej. Z uwagi na trudności transportowe uzyskanie takich dostaw jest niemożliwe. Dlatego trzeba wykonywać wapnowanie zioł lokalnych, znajdujących się w Soidanach koło Giżycka. Jest to krewda jeziorna, której zasadowość ogólna w przeliczeniu na tlenek wapnia wynosi 45 proc., w całkowitej suchej masie (wg norm co najmniej 40 proc.). Podstawowa cecha jest występowanie w niej wapna w formie węglanu, który rozpuszcza się bardzo wolno w wodzie.

Po zastosowaniu kredy jeziorniej proces odkwaszania gleby przebiega bardzo łagodnie i jest rozłożony w czasie. Nadaje się ona do wapnowania wszystkich rodzajów gleb, nawet na krótko przed

siewem roślin. Przy zawartości 60 proc. wody ma postać stałego, plastycznego ciasta. Ten stan można osiągnąć przez kilkumiesięczne składowanie i jej przesuszanie oraz formowanie kształtów przydatnych do użytkowania. Woda opadowa. Kredę z Soidan najlepiej wysiewać latem na ściernisku przed wykonaniem uprawek późniejszych, bo wtedy zostanie ona dobrze wymieszana z glebą. Można też wysiewać na wykonaną już podorywkę, ale wtedy należy zastosować ciężką brzoję, by wymieszać wapno z glebą.

Można też wysypywać je przed orką zimową. Przy małej pokrywie śnieżnej i na terenie nizinnym możliwe jest wapnowanie w zimie. Wiosną stosuje się pod rośliny późniejszego siewu, takie jak: buraki, kukurydza, lucerna, mieszańki.

Dotychczas nie wykorzystujemy całej ilości kredy jeziorniej. Przyczyną tego jest niedostateczne przygotowanie produktu do zabiegu. Zmusza to do wysiewu wysokich dawek i ponoszenia wysokich kosztów. O takich faktach należy informować rolników; mogą bowiem oni domagać się od SKR lepszych zaopatrzenia.

WINCENTY TRZASKO WOPR w Oleku

Artykuł Krzysztofa Ochrymka pt. „Sokółski eksperyment bez finału” (GW z 18. czerwca br.) odczytany został w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji chybą zgodnie z intencją Autora jako próba urabiania opinii publicznej dla wywarcia presji na przedsiębiorstwo. Nie obeznany bliżej z tą problematyką Czytelnik po przeczytaniu artykułu dożył musiał niezawodnie do przygotowanego mu wniosku, że odpowiedzialne za gospodarkę ściekową także w Sokółce Białostockie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji zupełnie nie dba o czystość wód rzeki Sokółki. Oczyszczalnia ścieków już staje się niewydolna, chociaż dopiero 2/3 miała do niej przyłączono, a przedsiębiorstwo uparło się rozwiązać ten problem nie inaczej jak przez rozbudowę oczyszczalni, co wymaga czasu i nakładów około 75 milionów zł. A przecież jest taka prosta według sugestii Autora — i niekosztowna alternatywa, możliwa do przyjęcia od zaraz. Polega na włączeniu stawów rybnych Feliksa Pietrasza do systemu miejskich urządzeń oczyszczających. Instytut Kształtowania Środowiska we Wrocławiu wydał pozytywną opinię. Nie istnieją też żadne przeszkody formalno-prawne. A co

do obaw przedsiębiorstwa o uzależnienie się od osoby fizycznej wystarczy odpowiednio sformułować umowę — zapewnia K. Ochrymuk.

Uczestniczyłem w pewnym fragmencie prac analitycznych nad rozwiązaniem problemu uporządkowania gospodarki ściekowej w Sokółce. Czuje się przeto po części kompetentny do zabrania głosu w tej sprawie. Aby przedstawić te fakty, opinie i oceny, które K. Ochrymuk w swym artykule przemilczał, choć do odpowiednich materiałów miał nieskrępowany dostęp.

Przedtem jednak pewna refleksja ogólniejszej natury. Rażąca zaniedbania w prowadzeniu racjonalnej gospodarki ściekowej ciągną się w naszym kraju przez tyle dziesięcioleci, przez ile funkcjonował nakazowo-rozdziałowy system zarządzania gospodarką narodową. Od tego też czasu datują się ponawiane raz po raz zabiegi terenowych przedsiębiorstw wodociągów i kanalizacji (nie włączając Białostockiego) o przyznanie należnych priorytetów tym sprawom. Ze skutkiem więcej niż miernym. Nastąpił czas reformy. Przedsiębiorstwa przeszły na funkcjonowanie na zasadach „S” i oto odwróciły się role. Z petentów, zabiegających o przywrócenie do bezskutecznej władzy o większe zrozumie-

nie dla potrzeb ochrony środowiska, czystości wód itp., same stały się adresatami nakazów i żądań o podejmowanie natychmiastowych i skuteczkich działań w tym zakresie. Nie szczędzą im teraz poczuć co i jak czynić należy nawet te ognia administracji, które dotychczas odmaływiał przyzwyczajanie limitów, kredytów, ba, nawet

decyzje wykonawcze centralizowały u siebie.

Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej, a szczególnie przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji, przeżyły z poprzedniego systemu zarządzania spadek z wielomiliardowymi obciążeniami zadania inwestycyjnych, służących ochronie środowiska. Stawia im teraz zarzut, że za nieczyścizną środowiska, jest wprost niemożliwe. Zagrożenie następstw tych wieloletnich zaniedbań jakimś pół, czy ćwierćśrodkami nie rozwiązuje problemu. Jeśli mogłoby doradzić o nieco zaostrzyć, to w krótkim czasie ujawni się on z jeszcze większą ostrością i ze spotęgowa-

nymi skutkami klęski ekologicznej.

Przechodzę do konkretów. Oddział Instytutu Kształtowania Środowiska we Wrocławiu istotnie wydał pozytywną opinię o koncepcji włączenia prywatnych stawów rybnych do systemu urządzeń neutralizujących ośrodkie ścieki. W swym opracowaniu wykonanym przez

Zakład Modeli Matematycznych i Informatyki(?) w sierpniu 1980 r. przedstawił trzy warianty ujęcia prawno-organizacyjnego tego zamierzenia. A to: w formie spółki wodnej, albo w formie sekcji gminnej spółki wodnej, albo w formie umowy z właścicielem stawów o dostawę mu ścieków. Instytutowi, jako placówce naukowej, wolno jest w swych opracowaniach teoretycznych nie liczyć się z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi. Z pozycji teoretycznej zupełnie poprawnie jest rozumowanie typu: „Jeśli prawo na coś nie pozwala, to tym gorzej dla prawa, należy je zmienić”.

Tylko że przedsiębiorstwo państwowe (ani żaden inny

podmiot) w swej faktycznej działalności w żadnym razie nie może sobie pozwolić na luksus (?) nierealizowania prawa. Nie liczenie się z jego normami wcześniej czy później kończy się katastrofą, a często i kosztownymi „konsekwencjami”. Jako przykład posłużyć mogą chociażby suprakle domy letniskowe.

Opracowanie Instytutu w swej części „prawno-organizacyjnej” regulowania gospodarki ściekowej Sokółki” poddane zostało gruntownej analizie prawnej. Wykazano wiele niezgodności z przepisami prawa wodnego. Przedstawiono je Instytutowi.

Instytut w nadesłanym uzasadnieniu do swego opracowania przyznał, że dwa pierwsze z proponowanych rozwiązań są nierealne, a co do trzeciego (umowa o dostawę ścieków), że jego zastosowanie wymaga uprzedniej zmiany pewnego zarządzenia dwóch ministrów. Instytut wystąpił nawet z wnioskiem o taką zmianę. Jednakże, jak dotychczas, pozostało to bez rezultatu.

Po takim uzupełnieniu zgadzam się ze stwierdzeniem K. Ochrymuka, że opinia Instytutu była pozytywna. Tylko że z takiej pozytywnej opinii przedsiębiorstwo nie może uczynić żadnego praktycznego użytku. W aktualnym stanie prawnym nie wolno jest przedsiębiorstwu państwowemu zawierać umów o rolnicze wykorzystanie ścieków z osobami fizycznymi.

Wystarczyło sięgnąć do komentarza prawa wodnego aby się o tym naocznie przekonać, jeżeli udestępnione Autorowi dokumenty użal on za niemiaraodajne. No, ale gdyby sprawdził, nie mógłby napisać o braku przeszkód formalno-prawnych, co przekreśliłoby zasadniczą tezę jego artykułu.

Negatywne stanowisko przedsiębiorstwa co do koncepcji włączenia prywatnych stawów rybnych do systemu urządzeń oczyszczających ma bardziej zasadnicze powody analityczne, tylko wspomniane przeszkody formalno-prawne. Nie miejsce tu na ich omawianie. W każdym bądź razie najważniejsza jest sądzić, że odpowiednio sformułowana umowa z właścicielem i zobowiązanie do podpisania przez obie strony stanowi wystarczające zabezpieczenie, że taka kooperacja będzie przebiegała bez zakłóceń.

Jak długo? Oto zasadnicze pytanie. Przy odpowiedniej nie trzeba bągać pod uwagę i wypadki losowe i rezygnację przez właściciela z dalszego prowadzenia hodowli ryb i sprzedaży przerobionej szarpena lub inne podobne zdarzenia, których umowa wykluczyć nie można. Ze mogłyby wówczas w grę wchodzić odszkodowania? Owszem, mogłyby. Tylko po pierwsze — nie w każdym przypadku zerwania umowy, po drugie — możliwość egzekucji odszkodowania może być żadna. A najważniejsze z tym, że odszkodowania nie są w tym typu działalności substytutem.

Tu nie ma alternatywy — albo oczyszczenie albo pieniądze. Musi być oczyszczenie — zorganizowane na trwałych, stabilnych podstawach.

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji nie wyklucza kooperacji z osobami fizycznymi w rolniczym wykorzystaniu ścieków. Widzi w tym zresztą obustronne korzyści. Chce jednak traktować jako działalność pomocniczą, uzupełniającą. Słowem tak, aby w niedługość tego ognia z procesu oczyszczania, na co może nie mieć żadnego wpływu, nie stawało przedsiębiorstwo w sytuacji bez wyjścia. Czy nie jest to stanowisko rozsądne?

ZENON MŁYŃCZYŃ

3-5 sierpnia na stadionie Gwardii
Mistrzostwa Polski
w sportach pożarniczych